

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Reformele asumate de Guvern conform Foii de parcurs privind agenda de reforme prioritare implementate doar pe jumătate

paik · Friday, September 16th, 2016

Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT, Centrul Analitic „Expert-Grup” și Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) au realizat raportul final de monitorizare a Foii de parcurs privind agenda de reforme prioritare. Experții au constatat că doar jumătate (55%) din acțiunile asumate au fost realizate fără deficiențe, 28% au fost realizate cu deficiențe și aproximativ 17% nu au fost realizate. Cele mai importante rămân reforma CNA, adoptarea unui nou Cod al Audiovizualului, derularea lentă a anchetei privind fraudele depistate în sistemul bancar în 2014, procesul lent de reformă a BNM și eșecul la negocierea celui mai avantajos preț de furnizare a energiei electrice.

Conform Foii de parcurs, depășirea crizei urma să fie atinsă prin canalizarea eforturilor guvernării spre două obiective majore: instaurarea bunei guvernări și a statului de drept; dezvoltarea economică și asigurarea unei economii de piață funcționale. În total au fost monitorizate 69 de acțiuni pe care urma să le întreprindă guvernarea (Guvernul, Parlamentul și un număr de alte instituții publice) în 5 luni (1 martie – 31 iulie 2016). Experții au luat în considerare și acțiunile întreprinse în luna august 2016. Pe cele două dimensiuni, instituțiile abilitate au asigurat îndeplinirea fără deficiențe a 55% dintre acțiuni (38 la număr), 28% (19 dintre acțiuni) cu deficiențe și aproximativ 17% (12 la număr) nu au fost realizate.

La estimarea îndeplinirii prevederilor Foii de parcurs privind agenda de reforme prioritare accentul a fost pus pe calitatea actelor adoptate/acțiunilor întreprinse și mai puțin pe respectarea termenelor de realizare, deoarece acestea deseori au fost ireal de restrânse. Atribuirea calificativului de realizat cu deficiențe presupune că în procesul de realizare a acțiunii au fost depistate probleme ce țin de: respectarea prevederilor legale cu privire la procedura legislativă, transparența în procesul decizional, conținutul actului adoptat sau acțiunile întreprinse nu sunt conforme spiritului sau scopului acțiunii sau sunt contrare angajamentelor internaționale.

Printre **principalele realizări** înregistrate pot fi menționate: promulgarea legilor cu privire la procuratură și a pachetului de legi cu privire la integritate, reorganizarea sistemului instanțelor judecătorești și optimizarea controalelor de stat pentru întreprinderi, adoptarea Strategiei de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor 2016-2020, inițierea procesului de reformare a sectorului bancar prin alinierea la principiile Basel 3, „dezghețarea” procesului de negocieri privind un potențial program cu FMI, inițierea reformei administrației publice, și, nu în ultimul

rând, procesul relativ transparent și inclusiv de selectare a Guvernatorului BNM și a membrilor Consiliului de Supraveghere.

În ceea ce privește accentul pe care îl pune marea majoritate a acțiunilor incluse în Foaia de parcurs sunt de natură legislativă sau prevăd adoptarea unor strategii/planuri. Asemenea acțiuni sunt cel mai simplu de realizat. Chiar și la nivel legislativ, au rămas restanțe importante. Acestea includ lipsa inițiativelor de reformare a Centrului Național Anticorupție (CNA), neadoptarea unui nou Cod al Audiovizualului (una din marile restanțe ale tuturor guvernelor din 2011 și până în prezent), derularea lentă a anchetei privind fraudele depistate în sistemul bancar în 2014, procesul lent de reformă a BNM în vederea sporirii independenței și competențelor acesteia, și procesul lent de implementare a Agendei de Asociere. În domeniul energetic, din cauza lipsei de transparență în legătură cu reînnoirea contractului cu furnizorul din regiunea transnistreană și respingerea ofertei furnizorului ucrainean, nu a fost negociat cel mai avantajos preț de furnizare a energiei electrice. Au fost adoptate unele legi sau modificări problematice, care lasă spațiu de abuz dacă nu vor fi implementate cu bună credință, cum ar fi Legea privind evaluarea integrității instituționale și limitarea discreției judecătorilor în procedurile civile, care ar putea duce la încălcarea principiului publicității deciziilor de judecată.

Totodată, atenționăm asupra faptului că Guvernul în cadrul propriei evaluări a Foii de parcurs a operat cu cifra de 82 de acțiuni, în locul celor 69 incluse în document. Cele 12 acțiuni suplimentare au rezultat din dezagregarea acțiunilor 1.2, 1.3 și 10.1 și evaluarea separată a sub-acțiunilor, fapt ce a influențat rezultatul final raportat de către Guvern. Nu este clar după ce criteriu s-a condus Guvernul în selectarea acțiunilor care au fost dezagregate și evaluate fragmentat, din moment ce Foaia de parcurs conține mai multe acțiuni complexe.

În afară de evaluarea nivelului de realizare a Foii de parcurs, efortul de monitorizare a urmărește evaluarea contextului de realizare a Foii de parcurs, semnalarea problemelor ce țin de implementarea măsurilor asumate și formularea recomandărilor, care ar impulsiona realizarea reformelor inițiate și ar asigura sustenabilitatea acestora. În acest sens, instituțiile abilitate sunt îndemnate să analizeze recomandările și să le aplice, demonstrând astfel o veritabilă deschidere față de societatea civilă și voință politică de a continua reformele. Raportul include o serie de recomandări prioritare, pe care autoritățile urmează să le implementeze până la sfârșitul anului 2016, cât și unele recomandări pe termen mediu.

Rezultatele monitorizării implementării Foii de parcurs pot fi vizualizate online în aplicația interactivă disponibilă în română, rusă și engleză, aici: <http://www.expert-grup.org/media/k2/attachments/FP-RO-02.08.swf>. Raportul final de monitorizare este disponibil [aici](#).

Exercițiul de monitorizare a fost realizat datorită ajutorului generos al poporului american oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția USAID.

This entry was posted on Friday, September 16th, 2016 at 10:19 am and is filed under [Noutăți](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.

